

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1009273/4

בבית הדין הרבני האזורי חיפה

לפני כבוד הדיינים:

הרב דניאל אדרי — אב"ד, הרב בן ציון הכהן רבין, הרב אלעד עלי

התובעת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד חוה קליין)

נגד

הנתבע: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד דורית ענבר סברדליק)

הנדון: גירושין - חיוב גט במקום פירוד ממושך וחשש זנות

פסק דין

רקע ועובדות

הצדדים נישאו בתאריך ... (28.8.1983), לאחר שבע שנות חברות.

לצדדים חמישה ילדים משותפים כולם בגירים, ארבעה נשואים ואחד חייל.

הבעל עובד כמנהל חשבונות שכיר, לאחר קריסת עסקו הקודם למכירת מכונות שתיה.

האשה הינה עורכת דין, לשעבר מנהלת בית ספר וכיום מנהלת [...].

ביוני 2014 עזבה האשה את הבית המשותף, והגיע אליו לעתים לסופי שבוע.

בנובמבר 2014 עזבה האשה את הבית המשותף באופן מוחלט, ועברה להתגורר בבית אחר.

בתאריך כ"ו חשון תשע"ה (19.11.2014) הגיש הבעל תביעה לשלום בית ולחילופין גירושין בטענה שהאשה עזבה את הבית.

בתאריך י"ט כסלו תשע"ה (11.12.2014) הגיש הבעל בקשה להקפאת ההליכים בתיק מתוך רצון להגיע לשלום בית אמיתי.

משכך, החליט בית הדין להקפיא את ההליכים וקבע כי בהעדר פעילות בתיק בתוך 120 יום ייסגר התיק.

ואכן התיק נסגר בהעדר פעילות.

בתאריך י"ג סיון תשע"ה (31.5.2015) הגישה האשה תביעת גירושין. הבעל טען שרצונו בשלום בית.

נכון להיום הצדדים פרודים כשנתיים, האשה מתגוררת בתל אביב והבעל בזיכרון יעקב בדירת הצדדים.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

טענות הצדדים

בכתב התביעה שהוגש על ידי האשה וב"כ נטען, שהאשה מעוניינת בגירושה מהבעל וזאת לאחר שהבעל, לטענתה, במשך שנות החיים המשותפות התנהג בבריונות, רמס אותה, זלזל בה ברצונותיה ובדעותיה, ניתק אותה ממשפחתה, הכריח אותה לקיים עמו יחסי אישות בעודה נידה והבריח את הרכוש המשותף.

לאחר שבגרו הילדים והתחתנו, החליטה לנתק את היחסים עמו על מנת לשקם את חייה, וזה הרקע להגשת תביעת גירושין.

בתאריך כ"ט תשרי תשע"ו (12.10.2015) התקיים הדיון הראשון בעניין הצדדים.

האשה חזרה על בקשתה לגירושין וחזרה וטענה שעברה התעללות נפשית וכלכלית במשך שנות הנישואין. האשה אמרה שאינה יכולה להיות במחיצת הבעל אפילו דקה אחת והיא נגעלת ממנו (שורות 19-27 לפרוטוקול).

הבעל טען שרצונו בשלום בית, ומסיבה זו הוא אף סגר את תיק שלום הבית שפתח והיה מוכן לעשות הסכם גירושין עם אפשרות לשלום בית, ולהעביר לאשה רכוש, אבל למעשה אין סיבה אמיתית לגירושין. (שורות 9-17 לפרוטוקול).

עוד טען הבעל שב"כ האשה משקרת בטענותיה והיא אף שמה מילים בפני האשה. (שורות 36-35 לפרוטוקול).

בסיום הדיון הפנה בית הדין את הצדדים ליועץ פרופסור משה אלמגור. החלטה ברוח זו ניתנה לצדדים באותו יום.

בחוות הדעת שהוגשה לבית הדין בתאריך י"ט חשון תשע"ו (1.11.2015) על ידי פרופסור אלמגור נכתב, ששני בני הזוג מסכימים שמערכת היחסים ביניהם לאורך השנים היתה בעייתית, אמנם הבעל מעוניין בשלום בית ומוכן לעשות הכל לשם כך, אבל האשה שעזבה את הבית שינתה את אורח חייה והחלה בקריירה, אינה מוכנה לשלום בית. המלצתו היא שלמרות שהבעל כנה בבקשתו לשלום בית, אין מקום לכך, היות שהאשה נחושה בהחלטתה להתגרש.

בתאריך ל' אדר א' תשע"ו (10.3.2016) התקיים דיון נוסף בחוות הדעת של פרופסור אלמגור.

הבעל טען בדיון שהאשה למעשה לא כיבדה את החלטת בית הדין ובאה ליועץ מתוך מטרה לסיים את הקשר, וחזר על דבריו שאין מקום לגירושין (שורות 4-7 לפרוטוקול).

בהמשך הדיון טען הבעל שהוא לא מעוניין להחזיק את האשה בכוח, אבל הוא באמת ובתמים מעוניין בשלום בית, ולשם כך היה מוכן להעביר לאשה רכוש רב. הבעל מאמין שניתן לגשר על הפערים, אבל האשה נמצאת לדבריו במנהרה חשוכה, ונתונה להשפעות זרות. (שורות 15-26 לפרוטוקול).

האשה לעומתו חזרה על טענתה שהיא מעוניינת בגירושין, היא מאסה בבעל וברודנותו. וכראיה נוספת לייחס שזכתה לו מהבעל במשך השנים, העירה, שגם בבית הדין הוא מתייחס כביטול לתחושותיה ותולה אותן בהשפעה זרה (שורות 27-46 לפרוטוקול).

בסיום הדיון בית הדין ניהל הליך גישור בין הצדדים, ובסופו, בהסכמת הצדדים ולפי בקשת הבעל, הם הופנו ליועצים ד"ר שלום ואנדריאה סרבניק ליועץ נוסף.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ההחלטה ניתנה בתאריך בח' אדר ב' תשע"ו (18.3.2016).

בתאריך א' אייר תשע"ו (9.5.2016) הגישו בני הזוג סרברניק את חוות דעתם על האפשרות לשלום בית בין בני הזוג.

בחוות הדעת נכתב שהניתוק של האשה מבעלה נובע משחזור העבר וצביעתו בשחור, כך שגם דברים טובים שעשה הבעל, קיבלו פרשנות שלילית, ולמרות ש"הצביעה בשחור" רחוקה מהמציאות, מכל מקום הדבר מונע מהאשה את האפשרות לעשות שלום בית. לעומתה, הבעל מוכן לעשות הכל למען שלום בית, כולל ויתורים מפליגים ושינויים מפליגים. בסוף דבריהם אומרים היועצים שהציעו לבעל לעבור תהליך אישי הכולל אימון אישי, לימוד בחברותא של נושאים שיכולים לעזור בתחום המידות, תרגילי יוגה ועוד, וזאת מתוך מטרה לאפשר את חידוש הקשר בין הצדדים. היועצים אומרים שלהפתעתם הבעל היה מוכן לתכנית ואף התחיל בה.

לסיכום, המלצות היועצים (הקשורות לעניין הנידון) שבית הדין יקצוב לבעל זמן של עד חודשיים מהתחלת התכנית, שבסופם יבדוק את התכנית ואופן ביצועה. לאחר חצי שנה האשה או אנשים מטעמה יבדקו את השינוי שחל בבעל, והאם הוא מצדיק התחלת תהליך של גישור ופיוס (החלטה בלעדית של האשה).

בתגובה לחו"ד שהגישה ב"כ האשה בכ"ג אייר תשע"ו (31.5.2016) נטען שמהדו"ח עולה באופן חד משמעי שאין מקום לשלום בית, ומשכך, מתבקש בית הדין להורות לבעל שייתן לאשתו גט פיטורין בהקדם.

בתאריך כ"ח אייר תשע"ו (5.6.2016) התקיים דיון נוסף בבית הדין בחוות הדעת של היועצים משפחת סרברניק.

בדיון טענה האשה וב"כ שהדו"ח נעשה באופן לא מקצועי (שורות 40-34 לפרוטוקול).

הבעל וב"כ טענו שמחוות הדעת עולה שניתן לעשות שלום בית. לדברי הבעל, האשה נשלטת על ידי באת כוחה, שמונעת את האפשרות לעשות שלום בית, ואף מנצלת אותה כלכלית. לדבריו היא מכרה לה דירה ברווח של כ-250,000 ₪.

בסוף הדיון התנהל תהליך גישור נוסף. בסופו הצהירה האשה לפרוטוקול שהיא מנהלת מערכת יחסים עם גבר אחר ואף אמרה את שמו.

בית הדין הורה לצדדים להגיש סיכומים.

בסיכומי האשה חזרה האשה וב"כ על הטענה שבני הזוג פרודים כבר שנתיים, יש ביניהם סכסוך קשה הכולל ענייני רכוש הנידונים בבית המשפט בחיפה, הבעל מנסה למשוך זמן ולא מעוניין באמת באשתו או בקשר איתה. משכך, על בית הדין לחייב את הבעל לתת לאשתו גט פיטורין, ואם יסרב להטיל עליו צווי הגבלה. עוד כתבה בסעיף 25 שהיא מנהלת מערכת יחסים אינטימית עם גבר אחר, חזרה על דבריה בעניין זה כפי שטענה בדיון, כמו כן האשה וב"כ דורשות מזונות אשה מדין מעוכבת מחמתו, ופיצוי נוסף על עיגון האשה.

בסיכומי הבעל וב"כ, חזר על רצונו לשלום בית, ושהאישה היא אשר מכשילה את ההליך לשלום בית, אך בחר הוא וב"כ להתעלם כליל מדברי האשה בעניין מערכת היחסים שמנהלת עם גבר זר.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

נקודות לדיון

בפני בית הדין עומדות שתי שאלות:

א. האם בהודאתה בפני בית הדין כי היא מקיימת מערכת יחסים אסורה עם גבר זר, נאסרה האשה על בעלה.

ב. האם ישנו סיכוי לשלום בית, כפי שהבעל טוען, ושמהלכיה של האשה והנחרצות שלה נובעים מלחץ והשפעות זרות שמופעלים עליה, או שמא זהו רצונה העצמי, ואין סיכוי לשלום בית ומשכך על הבעל לגרש את אשתו.

האם האשה נאסרה על בעלה.

בדיון האחרון אמרה האשה באופן ברור ונחרץ שיש לה מערכת יחסים אינטימית עם גבר אחר ומשכך היא אסורה על בעלה. טענה זו חזרה גם בסיכומי האשה (סעיף 25).

המשנה מסכת נדרים (דף צ' עמוד ב') דנה במי שטוענת שנאסרה על בעלה וז"ל המשנה:

בראשונה היו אומרים, שלש נשים יוצאות ונוטלות כתובה, האומרת טמאה אני לך, שמים ביני לבינך, ונטולה אני מן היהודים. חזרו לומר, שלא תהא אשה נותנת עיניה באחר ומקלקלת על בעלה, האומרת טמאה אני לך - תביא ראיה לדבריה, השמים ביני לבינך - יעשו דרך בקשה, ונטולה אני מן היהודים - יפר לחלקו ותהא משמשתו, ותהא נטולה מן היהודים.

משנה זו נפסקה להלכה בשו"ע (אבן העזר סימן קט"ו סעיף ו' וסימן קע"ח סעיף ט'), כך שאם הבעל מכחיש את דברי האשה ולא מאמין לה, אין בטענה זו כדי לכפות על הבעל לגרש את אשתו.

שכשהדברים נאמרו על ידי האשה בנוכחות הבעל, הבעל היה נראה מופתע ואמר "איני מסוגל להגיב". (שורה 71 לפרוטוקול) ולשאלת בית הדין ענה - יש לבדוק, אם הדבר נכון - התשובה ברורה, ואם לא - התשובה גם כן ברורה (שו"ת 71-72 לפרוטוקול). למרות זאת בסיכומים של הבעל שהועברו לבית הדין בתאריך י"ג תמוז תשע"ו (19.7.2016) לא התייחסו הבעל וב"כ לדברי האשה הנ"ל ובחינתם הרי הם כלא היו.

בגמרא (מסכת מכות דף י' עמוד ב') נאמר:

רבי שמעון בן לקיש פתח לה פתחא להאי פרשתא מהכא, ואשר לא צדה והאלהים אנה לידו וגו', כאשר יאמר משל הקדמוני מרשעים יצא רשע וגו', במה הכתוב מדבר? בשני בני אדם שהרגו את הנפש, אחד הרג בשוגג ואחד הרג במזיד, לזה אין עדים ולזה אין עדים, הקדוש ברוך הוא מזמין לפונדק אחד, זה שהרג במזיד יושב תחת הסולם, וזה שהרג בשוגג יורד בסולם ונפל עליו והרגו, זה שהרג במזיד נהרג, וזה שהרג בשוגג גולה.

לאחר מועד הדיון שבו טענה האשה שחיה עם גבר זר, והנה בדיוק כדברי הגמרא במסכת מכות רצה בורא עולם, ואחד הדיינים הזדמן למקום מסוים ושמע בהיסח הדעת, שהגברת [...] שהייתה מנהלת בית הספר פלוני, עזבה את בעלה וחיה עם גבר זר בתל אביב. הדיין המשיך להקשיב לנאמר, מאחר שהמקרה היה ידוע לו, לאחר שמיעת דברים אלה בית הדין בירר עוד מספר פרטים בעניין, ולאחר הבירור עולה שאין ספק לבית הדין שאכן האשה מנהלת מערכת יחסים עם גבר אחר, והיא אסורה על בעלה. יש לציין שלא התקבלה עדות בעניין גם לא בפני הבעל ולא בפני האשה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

לאור האמור אין ספק שאפשר להתייחס לאמור לעיל לפחות כרגלים לדבר שהאשה אכן זינתה, ובאנו למחלוקת באשה שזינתה האם הבעל חייב לגרשה. האם במקרה כזה נכפה על הבעל לגרשה או שמא הם אסורים זה על זה אבל אין הוא חייב לגרשה.

שאלה זו צריכה להישאל בשני מקרים:

א. מקרה בו הזנות ברורה על פי עדים.

ב. מקרה בו הבירור של הזנות לא מוחלט (כגון על פיה, על פי עד אחד וכיו"ב).

בשאלה זו נחלקו הראשונים.

בתוס' (זבחים ב: ד"ה סתם אשה) נאמר, שאשה לא עומדת לגירושין ואפילו זינתה תחתיו הבעל יכול שלא לגרשה.

הרשב"א (שו"ת ח"א סימן תת"מ) הקשה, למה לא חוששים שמא יבא עליה באיסור? ותירץ שכיון שזינתה תחתיו שונא אותה ומאוסה בעיניו.

את דבריו הביא להלכה הרמ"א (סימן קי"ז סעיף א') וז"ל:

יש אומרים דאם אינו רוצה לישא אחרת, ורוצה לשרות עם זה על ידי שלישי בשנה אחת, ולא ילך אצלה אלא בעדים, אין צריך לגרשה, וכל שכן אם זנתה תחתיו, דמאיסה ליה, דשרי בכה"ג.

החלקת מחוקק (סימן קי"ז סק"ח) והבית שמואל (סימן קי"ז סק"ח) כתבו שמדברי הרמ"א משמע שאם אין עדים על הזנות, אסור להם לחיות יחד, אבל מתשובת הרשב"א משמע שאף ללא עדים היא מותרת, היות שהיא מאוסה עליו, ומכל מקום מדברי הבית שמואל עולה שבמקום שיש ספק אם זינתה, אסורים להתייחד.

הרמב"ם (הלכות אישות פרק כ"ד הלכות י"ז, י"ח) פוסק, שמי שאומר שראה שאשתו זינתה או כשהאשה אומרת שזינתה ובעלה מאמינה, חייב להוציאה. ומסיים ואומר שאין כופין אותו לגרשה עד שיבואו שני עדים ויעידו שזינתה אשת זה בפניהם. אבל לא כופין אותו לגרשה, אלא אם כן באו עדים שזינתה.

הרדב"ז (חלק ב' סימן תשמ"ו) כתב שאין לסמוך על הוראת תוס', ואפילו במקום שיש איסור תורה ומאוסה עליו, יוציא בגט, ואם לא ירצה - בית הדין ישמתו אותו. ועוד כתב שאף לדעת תוס' אסור לו להתייחד עמה.

השו"ע (אבן העזר סימן קט"ו סעיף ו') פסק כרמב"ם וז"ל:

אין עדים שזינתה, אלא שהיא אומרת שזינתה, אין חוששין לדבר זה לאוסרה, דשמא עיניה נתנה באחר וכו' אבל איבדה כתובתה, עיקר ותוספת ומה שאינו בעין ממה שהכניסה לו וכו' ואם היה מאמינה ודעתו סומכת על דבריה, הרי זה חייב להוציאה, אבל אין כופין אותו להוציאה. אבל אם נאנסה, לא הפסידה כתובתה, לא אשת ישראל ולא אשת כהן.

הרמ"א פסק כתוס' וכהסבר הרשב"א, שאם זינתה תחתיו לא חייב לגרשה. וז"ל הרמ"א (סימן קי"ז סעיף א') בדין רואה דם מחמת תשמיש:

יש אומרים דאם אינו רוצה לישא אחרת, ורוצה לשרות עם זה על ידי שלישי בשנה אחת, ולא ילך אצלה אלא בעדים, אין צריך לגרשה. וכל שכן אם זנתה תחתיו, דמאיסה ליה, דשרי בכה"ג.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

מדברי השו"ע (סימן קט"ו סעיף ז') שהובאו לעיל עולה שבעד אחד שמעיד על זנות, גם אם הבעל מאמין לו, לא כופין את הבעל לגרשה. וכן פסקו האחרונים, מהר"ם מלובלין סימן פ', הבית שמואל סימן קט"ו ס"ק כ"ה שהביא את דבריו, והח"מ סימן קט"ו ס"ק כ"ג שכשיש רק עד אחד שמעיד על מעשה כיעור הבעל לא חייב לגרשה, גם אם הוא נאמן עליו כבי תרי.

האם יש סיכוי לשלום בית

השאלה השניה, שהיא השאלה המרכזית בעטיה הגיעו בני הזוג לבית הדין, היא, האם מערכת היחסים בין בני הזוג בת תיקון. כאמור לעיל לדברי האשה מדובר בבעל שתלטן ורודן, הבעל לעומת זאת טוען שאינו כזה, אמנם הוא עשה טעויות אבל ברצונו לתקן. עוד טען הבעל שהאשה מושפעת מזרים ויש אפשרות להחזיר את המצב לקדמותו. הבעל אף היה מוכן לעשות לשם כך צעדים מרחיקי לכת הן במישור האישי והן במישור הכלכלי. הבעל והאשה ערכו ביוזמת הבעל הסכם שלום בית, שבו הבעל מוותר על רכוש רב, במטרה לרצות את אשתו.

הבעל אף בהמלצת יועצי הנישואין משפחת סרברניק החל בתהליך אישי הכולל עבודה עצמית הדורשת ממנו השקעה רבה, וזאת מתוך נכונות לתקן את הראוי לתיקון אצלו, ולהשקין שלום במשפחתו. יש לציין שהתכנית לשלום בית שיעצו משפחת סרברניק, היא תכנית שאין לה אח ורע במאמצים וההשקעה שיצטרך הבעל להשקיע, אך נראה שאינה מציאותית במקרה דנן, כאשר אין שיתוף פעולה, והאשה אינה מעוניינת לחזור לחיות עם הבעל בשום פנים ואופן. יש לציין שהקורא את חוות הדעת מתרשם שאף הזוג סרברניק מבינים שללא שיתוף של האשה אין מקום לשלום בית, והמסקנה היא לסיים את מערכת הנישואין.

אף מהדו"ח שהוגש לבית הדין על ידי פרופ' אלמגור, עולה באופן ברור, שאין בידי הצדדים לחזור לשלום בית. שני הצדדים מסכימים שמערכת היחסים קודם לפרידה הייתה בעייתית, בעבר האשה רצתה מאוד לגשת ליועצי נישואין כדי לטפל במערכת הנישואין, אך הבעל סירב למרות בקשותיה, ואף שהוא מבין, נכון להיום, שטעה בחוסר התייחסותו לבקשות האשה, הבנה זו חלחלה לתודעת הבעל רק לאחר הגשת תביעת הגירושין, ואז ניסה לעשות כמיטב יכולתו לשנות את המצב, אך מבחינת האשה זה היה מאוחר מדי והיא הגיעה לשלב של אל-חזור. האשה נכון להיום שינתה את אורח חייה, הצדדים באו ממשפחות דתיות/חרדיות, וניהלו בעבר אורח חיים דתי, אך נכון להיום, האשה מנהלת אורח חיים חילוני, שינתה את לבושה ואורח חייה, פיתחה לעצמה קריירה ונושאת כיום בתפקיד בכיר. אף על פי שהבעל מוכן לעשות את כל השינויים הנדרשים, וכן מוכן לויתורים מרחיקי לכת בתחום הממוני, האשה מסרבת לשותף פעולה ואינה מעוניינת כלל בבעל. בית הדין אף התרשם במהלך הדיונים שהאשה אכן מאסה בבעל. כמו כן בית הדין התרשם מכנות האשה בדבריה, שבמשך שנות החיים המשותפות הבעל התנהג בבריונות, רמס אותה, זלזל ברצונותיה ובדעותיה וניתק אותה ממשפחתה. יש לציין שבשתי חוות הדעת, הן של פרופסור אלמגור והן של הזוג סרברניק, מוזכר שהבעל הודה שנהג באופן שלא ראוי כלפי אשתו, אלא שהוסיף שהוא מוכן לשנות את התנהגותו מכאן ולהבא.

עיינ בדברי המהר"ם מרוטנבורג (דפוס פראג סי' תתקמ"ו) שכתב וז"ל:

גם תודיעני דין זה, על ראובן שטען על אשתו, היא יצאה מביתי בשלום בלא קטטה ובלא שום דבר מחלוקת, ולא ידעתי מה היה לה או מי יעץ לה שאינה

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

רוצה [לשוב] אלי עוד, ועכשיו אני תובע אותה שתחזור לביתי לעשות לי כל דבר שאשה עושה לבעלה, בין מלאכה בין שאר עניינים, וגם אני מזומן לשאר כסות ועונה. והאפוטרופוס שלה השיב, הוא היכה אותה כמה פעמים, ואפילו בימי נידותה וכל כך עשה לה צער ובזיון, עד שסוף דבר היא אומרת מאיס עלי. והבעל משיב חלילה וחס, לא נגעת ביה בימי נידותה אפילו באצבע הקטנה, רק מעצמה הלכה לבית אמה וילדה שם, והשתא דאתי לידי, הודיעני גם המורד באשתו ונתן ממנו לאחרים כדי להפקיע ממנה את כתובתה, וכל מיני חילוקים דמורד ומורדת, והיכא שיש לה בנים, ועתה מורינו אל תניח מלברר לנו היטב, ושלום מאיר ב"ר ברוך. תשובה. הכי דיינינן אנו, אין אנו חוסמין אותה לפניו לדור עם הנחש בכפיפה, גם אין אנו כופים אותו להוציא כדברי הגאונים ורש"י, אחרי שרבינו תם אוסר, ופירש השמועה דפרק אף על פי (ס"ג ע"ב) בעניין אחר. אך [יתעגנו] שניהם עד שיאותו לרחק או לקרב.

יש לציין שדברי מהר"ם מרוטנבורג דומים למקרה דידן ואף הטענות שהביא בתשובה דומות לטענות האשה והבעל שלפנינו. במקרה דידן לא ניתן להשאיר את הצדדים כך עד שיאותו לרחק או לקרב, כפי שהורה מהר"ם רוטנבורג, היות שבית הדין סבור שאין מקום לשלום בית, וכן ישנם רגליים לדבר שאכן האשה מזנה.

מה עוד, שבית הדין סובר שאשה אינה שבויה ביד בעלה ובעל אינו שבויה בידי אשתו, וכאשר אפסו סיכויי החזרה לשלום בית, כבמקרה דנן, אין כל ערך בשימור מלאכותי של נישואין על הנזיר, ובוודאי אין כל הצדקה לעודד המשך קיום קשר חד סטרי, דבר היכול להביא לאיסורי תורה.

במקרה דידן כאשר הזוג בפירוד מוחלט וכל אחד חי בדירה אחרת כ-24 חודשים אין בית הדין רואה סיכוי לשלום בית. האשה אינה מעוניינת כלל וכלל ביעוץ ובניסיון לשלום בית, כעולה משתי חוות הדעת, מה ייתן ומה יוסיף הייעוץ שמבקש הבעל בשלישית, הרי ברור שאף בניסיון זה האשה לא תשתף פעולה, ואז יעלה הבעל טענה חדשה, האשה לא משתפת פעולה נא לחייבה וכו' והרי זה ככדור המתגלגל לכאן ולכאן.

בנדון זה יפים הם דברי הגר"ח פלאג'י בספרו חיים ושלום (ח"ב סימן קי"ב):

בדרך כלל אני אומר, כל שנראה לבית הדין שזמן רב נפרדים ואין להם תקנה, אדרבה צריך השתדלות הרבה להפרידם זה מזה ולתת גט, כדי שלא יהיו חוטאים חטאים רבים וכו' וידעו נאמנה כי כל הבא לעכב מלתת גט בענין זה כדי להנקה זה מזה מחמת קנאה שנאה ותחרות, פעמים שהאיש רוצה לגרש והאשה אינה רוצה, וכדי להנקה מהאיש מעכבים הדבר שלא לשם שמים, עתידין ליתן את הדין, וכמו כן להיפך, כשהאשה רוצה וכו' וכדי להנקה מהאשה מעכבים מלתת גט שלא לשם שמים, גם בזה לא בחר ה' ויש עונש מהשמים וכו'. והנני נותן קצבה וזמן לדבר הזה, דאם יארע איזה מחלוקת בין איש לאשתו, וכבר נלאו לתווך השלום ואין להם תקנה, ימתינו עד זמן ח"י חדשים, ואם בינם לשמים נראה לבית הדין שלא יש תקוה לשום שלום ביניהם, יפרידו הזוג, ולכופם לתת גט עד שיאמרו רוצה אני כדבר האמור.

המעייין בדברי רבי חיים פלאג'י הנ"ל, יראה, שהנימוק שהביא אותו לפסוק שכאשר קיימת תקופת פירוד של ח"י חודשים, יפרידו הזוג ולכופם לתת גט עד שיאמר רוצה אני, נמצא בדבריו המובאים לעיל, בו ציין "כל שנראה לבית הדין שהיה זמן הרבה נפרדים, ואין להם תקנה,

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

אדרבא צריך השתדלות הרבה להפרידם זה מזה ולתת גט, כדי שלא יהיו חוטאים חטאים רבים אחד האיש ואחת האשה".

הרי שפסק שצריך להשתדל הרבה, ולהפרידם זה מזה, ולתת גט כדי שלא יהיו חוטאים חטאים רבים אחד האיש ואחד האשה. ולא רק עצם מצב הפירוד הוא הסיבה להשתדל ולהפרידם זה מזה בגט, אלא מצב הפירוד הגורם שהן האיש והן האשה, עלולים להיות חוטאים בחטאים רבים. יש להוסיף שבמקרה דידן האשה שינתה את דרכיה מבחינה דתית באופן ברור ובולט, ואינה נוהגת כבעבר, ואף מטעם זה לא נראה שבני הזוג יוכלו לחזור לחיות יחד. ובפרט שיש רגליים לדבר שהאשה חיה עם גבר אחר, ומצוה לאפרושי מאיסורא.

על פי זה ברור שדבריו של ר' חיים פאלאג'י לכופם לתת גט עד שיאמרו רוצה אני, הם במסגרת החובה של בית הדין לכפות אף על המצוות לאפרושי מאיסורא, להציל בני זוג אלו ממצב של חוטאים וחטאים, כלשונו, ואכן כן במקרה דידן, ולא רק בגלל הפירוד הממושך.

במקרה דידן כאשר הזוג בפירוד מוחלט וכל אחד חי בדירה אחרת זמן רב, אין בית הדין רואה סיכוי לשלום בית. וכך נכתב בפסק של ביה"ד הגדול בערעור בראשות הגר"מ אליהו, הרב דיכובסקי והרב נדב משנת תשנ"ה (לא פורסם):

בהיעדר סיכוי לשלום בית, אין לבית הדין ברירה אלא להטיל על שני הצדדים להתגרש, אין כאן אשמה חד צדדית, אלא קביעת עובדה שחיי הנישואין הגיעו לקיצן וכו'....זכותו וחובתו של בית הדין להוציא פסק דין לגירושין כאשר כלו כל הקיצין, גם אם לא ניתן להאשים ספציפית צד זה או אחר.

אף הבעל כתב בכתב התביעה לשלום בית לחילופין גירושין שאם לא יהיה סיכוי לשלום בית יש לחייב את האשה בגט, וכאמור לאחר דיון בחומר שלפנינו השתכנע בית הדין שאין סיכוי לשלום בית.

מסקנות

א. בית הדין מחייב את הצדדים בגט.

ב. יש לרשום במעשי בית הדין האשה אסורה על בעלה ובעלה, ואם תרצה להינשא למר [...] יש לערוך בירור.

ד. לאור הודאתה של האשה במעשה זנות, היא הפסידה כתובתה.

ה. הצדדים יוזמנו לסידור גט ליום שני ט"ז אלול התשע"ו (19.9.2016).

מותר לפרסם לאחר השמטת פרטים מזהים.

ניתן ביום ג' באלול התשע"ו (06/09/2016).

הרב אלעד עלי

הרב בן ציון הכהן רבין

הרב דניאל אדרי — אב"ד